

Rygeophør i nyligt diagnosticerede patienter med lungekræft: En undersøgelse af effekten og implementeringen af et rygestopbehandlingsforløb og et kvalitativt studie af patient og sundhedsprofessionelles holdninger

Baggrund

Lungekræft er den anden mest udbredte kræfttype i Danmark, og sygdommen er karakteriseret ved en hurtig progression med en 5-års overlevelseshastighed på 12-15%. Patienter med lungekræft lever med symptomer såsom åndenød, smerter, træthed og nedsat funktionsniveau, og behandlingen fokuserer hovedsagligt på symptomlindring og forbedring af livskvalitet. En betydelig andel af patienter med lungekræft fortsætter med at ryge efter diagnostetidspunktet, hvilket har vist sig at have negativ betydning for deres livskvalitet, behandlingsudbytte (operation, kemo- og stråleterapi) og overlevelse. Rygeophør forbedrer livskvalitet, prognose og overlevelse i en grad, der er sammenlignelig med konventionel lungekræftbehandling og betragtes derfor som en essentiel og særdeles omkostningseffektiv intervention på tværs af alle sygdommens stadier. Derfor har rygestoprådgivning – særligt i kombination med farmakologisk rygestopbehandling – et enormt potentiale for disse patienter.

Formål

Formålet med dette projekt er at implementere og evaluere et allerede eksisterende rygestopbehandlingsforløb for nyligt diagnosticerede patienter med lungekræft. Dets effekt på rygeophør og livskvalitet vil blive afprøvet i et randomiseret, kontrolleret, landsdækkende studie, og patienters og sundhedsprofessionelles holdninger til og oplevelser med rygeophør vil blive undersøgt i et interview-baseret studie.

Metode

Personer med nyligt diagnosticeret lungekræft fra de 5 diagnoseenheder, der deltager i projektet (Aarhus, Allborg, Vejle, Odense og Næstved), vil blive inviteret til at deltage. Vi forventer at inkludere i alt 500 patienter, som vil blive tilfældigt udtrukket til at indgå i enten interventionsgruppen, som vil modtage et kort, sygeplejerske-leveret rygestoprådgivningsforløb + farmakologisk rygestopbehandling som tillæg til den sædvanlige behandling, eller til kontrolgruppen, som vil modtage sædvanlig behandling. Alle deltagere vil besvare spørgeskemaer før og efter forløbet samt ved 3, 6 og 12 måneders opfølgning, og vi forventer at se en større andel af ikke-rygere med lavere rygeafhængighedsniveau og højere livskvalitetsniveau efter rygestopbehandlingen, sammenlignet med deltagere i kontrolgruppen. Derudover vil en undergruppe af deltagere i interventions- og kontrolgrupperne, samt en række ansatte ved hver deltagende hospitalsenhed blive inviteret til at deltage i den kvalitative undersøgelse. Her vil alle deltagere indgå i et individuelt 1-timers interview om deres subjektive holdninger til og erfaringer med rygestop med det formål at samle information, der kan bruges til at optimere implementeringen af rygestopbehandling for nyligt diagnosticerede patienter med lungekræft.

Perspektiver

Selv om rygeophør er en af de mest omkostningseffektive indsatser til forbedring af livskvalitet for patienter med lungekræft, er rygestopbehandling stadig relativt underprioriteret i det danske sundhedsvæsen. En af forklaringerne hertil relaterer sig til sundhedsprofessionelles holdninger til rygeophør for denne gruppe af patienter. Dette projekt vil bidrage med vigtig viden om disse holdninger samt effekten af at implementere rygestoprådgivning i kombination med farmakologisk rygestopbehandling for patienter med nyligt diagnosticeret lungekræft.